

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР Димитрина Тодорова

ПРОГРАМА 4.2.1

**ЗА ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИКА В ПГКПИ
ЗА УЧЕБНАТА 2020/2021 ГОДИНА**

Програмата е създаден на основание Закон за изменение и допълнение на закона за защита на личните данни и е приета на заседание на Педагогическия съвет с протокол № РД-РД-05-13/14.09.2020 г. и утвърден със Заповед РД-10-822/14.9.2020 на директора на ПГКПИ

I. ОСНОВНИ ИДЕИ	3
II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ	3
III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ	3
А. Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.	3
Б. Дейности, свързани с допълнително обучение на учениците.	4
В. Дейности, свързани с кариерно ориентиране на учениците.	4
Г. Дейности, свързани със занимания по интереси.	4
Д. Дейности, свързани с библиотечно-информационно обслужване.	5
Е. Дейности, свързани с грижа за здравето на учениците.	5
Ж. Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди.	6
И. Дейности, свързани с превенция на насилието.	6
Й. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на образователни проблеми.	7
К. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.	9
Л. Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.	10

I. ОСНОВНИ ИДЕИ

След семейството училището е значим фактор във формирането на личността и в изграждането на нови ролеви отношения. Училището поставя пред децата реални изисквания да взаимодействат, да се трудят, да се съобразяват, да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Училището има своите значими функции да подпомогне порастващото дете да открие и развие своята индивидуалност; да осигури среда, в която ученикът да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността.

Училището като институция изгражда позитивен организационен климат, създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Училището самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика, за изграждане на позитивен организационен климат, за утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност, които се базират на идеите и принципите на приобщаващото образование.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. Допълнително обучение по учебни предмети при условията на закона;
3. Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
4. Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. Консултации по учебни предмети;
6. Кариерно ориентиране на учениците;
7. Занимания по интереси;
8. Библиотечно-информационно обслужване;
9. Грижа за здравето;
10. Поощряване с морални и материални награди;
11. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
12. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

A. Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.

1. Информационен обмен на опит и добри практики между преподавателите и другите педагогически специалисти.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители, психолог

2. Изготвяне на програми за развитие на учениците с обучителни трудности.

Срок: 2020- 2021

Отг.: Всички учители, психолог

3. Съвместна разработка на електронни уроци и публикуването им в електронното училище на ПГКПИ на адрес <https://codingburgas.org>

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

Б. Дейности, свързани с допълнително обучение на учениците.

1. Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове по утвърден график.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

2. Психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене.

Срок: Постоянен

Отг.: Психолог

В. Дейности, свързани с кариерно ориентиране на учениците.

1. Осигуряване на подходящи тестови методики и информационни материали за учениците.

Срок: 2020- 2021

Отг.: Педагози, психолог

2. Провеждане на ролеви игри и решаване на казуси на тема „ Моята кариера“ с учениците в час на класа.

Срок: 2020- 2021

Отг.: Класни ръководители, психолог

3. Изграждане на умения за търсене и кандидатстване за работа. Изработване на CV и мотивационно писмо.

Срок: 2020- 2021

Отг.: Класни ръководители, психолог

4. Провеждане на беседи с външни гости. Покана на родители на ученици с различни професии в ЧК.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители

Г. Дейности, свързани със занимания по интереси.

1. Обмяна на информация между учителите, психолог, родители и ученици за установяване на техните интереси.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители

2. Сформиране на групи за занимания по интереси по технологии, занятията по които се провеждат ежеседмично.

Срок: 2020- 2021

Отг.: Учители по ИТ

3. Организиране на допълнителни културни, спортни и др. дейности и инициативи от Ученическия съвет.

Срок: Постоянен

Отг.: Ученически съвет

4. Включване на учениците в извънкласни дейности и мероприятия - тържества, концерти, дискусии, кръгли маси, интеракции и др.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

5. Участие в олимпиади, състезания, конкурси и др. в предметните области.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

Д. Дейности, свързани с библиотечно-информационно обслужване.

1. Осигуряване на достъп до училищната електронна библиотека и до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

Е. Дейности, свързани с грижа за здравето на учениците.

1. Осигуряване на медицинско лице в училище.

Срок: Постоянен

2. Осигуряване на сигурна и безопасна материална база.

Срок: Постоянен

Отг.: Директор, зам. директор

3. Провеждане на беседи по здравни теми, свързани с превенция и здравословен начин на живот.

Срок: Постоянен

Отг.: Мед. сестра, класни ръководители

4. Провеждане на тематични инструктажи.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители

5. Включване на учениците в спортни дейности и мероприятия, туризъм.

Срок: Постоянен

Отг.: Учители по ФВС

Ж. Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди.

1. Съобщаване и похвала за високите постижения на отделни ученици в областта на науката, спорта, изкуството и др., за приноса им към развитието на училищната общност по радиоредбата на училището.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

2. Награждаване с грамоти и сертификати за отличен успех, високи постижения и принос към развитието на училището.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

3. Избор и награждаване на Клас на годината.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

4. Връчване на похвални писма до родителите на ученици с отличен успех и високи постижения.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

5. Материални награди за високи постижения на отделни ученици.

Срок: Постоянен

Отг.: Директор

И. Дейности, свързани с превенция на насилието.

1. Създаване на УКППМН по механизма за тормоза в училище.
2. Провеждане на регулярни срещи с Ръководството на училището и Педагогическия екип с цел информираност и целенасочена работа за подобряване на психологическия климат в класовете и утвърждаването на атмосфера на доверие и подкрепа.

Срок: Постоянен

Отг.: Ръководство

3. Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз/насилие и ученици с агресивно поведение от психолог.

Срок: Постоянен

Отг.: Психолог

4. Своевременно прилагане на санкции в случаи на насилие.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители

5. Разговори с родителите и осигуряване на своевременна психологическа подкрепа на ученици в риск.

Срок: Постоянен

Отг.: Психолог

6. Ангажиране на Ученическия съвет и ученици доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото:
  - Включване в проектни дейности
  - Организиране и провеждане на училищни мероприятия
  - Провеждане на тематични игри и беседи
  - Спортни мероприятия

Срок: Постоянен
Отг.: Ученически съвет
7. Обследване на климата в класа и на груповите взаимоотношения. Подпомагане на учениците при решаването на конфликти и създаване на отношения, основани на толерантност, приемане и разбирателство.

Срок: Постоянен
Отг.: Психолог
8. Използване на посредник при разрешаване на конфликти в училище.

Срок: Постоянен
Отг.: Психолог
9. Провеждане на вътрешно училищни обучения на преподавателите за справяне с агресията на учениците.

Срок: Постоянен
Отг.: Психолог
10. Работа на УКППМН при случаи на тормоз/ насилие. Периодично разглеждане на случаите.

Срок: Постоянен
Отг.: Психолог
11. Включване на родителите към различни съвместни дейности с цел установяването на добър диалог и отношения на доверие между ученици, родители и учители.

Срок: Постоянен
Отг.: Психолог
12. Съвместна работа с Дирекция за социално подпомагане, ДПС, РПУ и други институции.

Срок: Постоянен
Отг.: Ръководство

Й. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на образователни проблеми.

1. Дейности, свързани с мотивация на учениците.

Срок: Постоянен
Отг.: Всички учители
2. Провеждане на анкета и наблюдение на учениците с цел подобряване на учебната среда.

Срок: Постоянен
Отг.: Всички учители и психолог
3. Създаване на Етичен кодекс на учениците.

Срок: I. 2021 г.

Отг.: Ученически съвет

4. Създаване на клубове и групови занимания по интереси.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

5. Провеждане на тематични училищни конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на учениците.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

6. Създаване на добра практика за зачитане на напредъка и успехите на учениците – награди, грамоти, поздравителни съобщения по уредбата на училището, похвални писма до родителите.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

7. Осигуряване на възможност за пълноценен диалог и обмен между учениците

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

8. Провеждане на дискусии с учениците на теми за: смисъла от образование, лични интереси и успешна реализация.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители

9. Изготвяне на портфолио по различните предмети от всеки ученик.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

10. С цел оценка на развитието на всеки отделен ученик преподавателите правят писмена рецензия на контролните и класните работи, която включва заложения материал за усвояване и съответно степента на усвояване от всеки ученик.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

11. Прилагане на конкретни мерки за подобряване на дисциплината в часовете с цел осигуряване на благоприятна атмосфера за работа:

- Точни критерии за взаимоотношенията в класната стая;
- Взаимоуважението като основен принцип на отношенията учител – ученик и ученик – ученик;
- Изготвяне и спазване на критериите за оценяване;
- Спазване на умерена дистанция учител – ученик;
- Разнообразяване методите на преподаване;
- Осъществяване на своевременна обратна връзка и конкретни препоръки от учителите по всички предмети;
- Отчитане напредъка на ученика

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

12. Осигуряване на консултации по отделните предмети.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

13. Отчитане на индивидуалния напредък в обучението на всеки ученик и за придобитите компетентности – знания, умения и отношения.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

14. Установяване на силните страни на всеки ученик и на индивидуалните нагласи по отношение на ученето и участието в живота на общността.

Срок: м. ноември

Отг.: Всички учители

К Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.

1. Събиране и предаване на координатора на информация за трудно успяващите ученици и изготвяне на план за личностна подкрепа. Планът за подкрепа включва:

- целите, задачите и видът на допълнителната подкрепа за личностно развитие;
- описание на възможностите, силните страни и потенциала на ученика за включване и участие в образователния процес;
- определяне на срока на предоставяне на допълнителната подкрепа;
- определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати от обучението на ученика;
- определяне на начини за оценяване на напредъка на ученика;
- определяне на специални педагогически, терапевтични и други методи и средства за постигане на целите;
- определяне на честотата на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа;
- описание на екипната работа с ученика, на ролята и отговорностите на педагогическите специалисти и на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, при предоставянето на допълнителната подкрепа;
- описание на необходимите ресурси за допълнителната подкрепа и за ефективен преход между институциите и на координацията на работата с учениците, които получават допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор, учители

2. Обсъждане от ученика и класния ръководител с цел изясняване и получаване на подкрепа за разрешаването му.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители

3. Консултиране на ученика и/ или родителите с психолог.

Срок: Постоянен

Отг.: Класни ръководители

4. Включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти.

Срок: Постоянен

Отг.: Психолог

5. Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

6. Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество).

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители

7. Включване на ученика в дейности в полза на класа или училището, съобразено с неговите желание и възможности.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогическия екип

8. Осигуряване на условия за включване на ученици с проблемно поведение в дейности и инициативи, основани на подхода „връстници обучават връстници“.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогическия екип, ученически съвет

9. Прилагане на наказания на учениците с проблемно поведение, съгласно Закона за образование от 01.08.2016 г и ПУДУ; изготвяне на индивидуални програми за допълнителна педагогическа, психологическа и социална подкрепа на съответните ученици.

Срок: Постоянен

Отг.: Педагогическия екип

Л. Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

1. Наблюдение с цел ранно разпознаване на обучителни затруднения при учениците.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители, психолог

2. Определяне със заповед на директор на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: м. септември

Отг.: Директор

3. Работата по конкретен случай се провежда от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището като се определя водещ на случая. Водещият на случая на ученика координира работата на специалистите и развива отношения с ученика, така че тези отношения да стимулират неговото обучение, участието му в дейността на училището и личностното му развитие.

Срок: постоянен

Отг.: Екип за подкрепа на личностно развитие

4. Диагностициране на точните проблемни области на учениците с обучителни затруднения.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители,

5. Събиране и предаване на координатора на информация за трудно успяващите ученици и изготвяне на план за личностна подкрепа.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор, учители

6. Координаторът предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците в случай на необходимост от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

7. Установените екипи осигуряват консултации по предмети, психологическа и социална подкрепа на нуждаещите се ученици.

Срок: Постоянен

Отг.: Екипите за подкрепа на личностно развитие

8. Насочване за индивидуална работа с психолог.

Срок: Постоянен

Отг.: Всички учители,

9. Координаторът предлага на директора в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на ученика от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Държавния логопедичен център, център за подкрепа на личностното развитие, включително център за специална образователна подкрепа, специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания и/или от доставчици на социални услуги в общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор, учители

10. Координаторът координира работата с родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, включително по отношение включването му в работата на екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор, учители

11. Координаторът координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа за личностно развитие.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

12. Координаторът съхранява документите на всеки ученик, за което е формиран и работи екип за подкрепа за личностно развитие.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

13. Училищното образование и с други институции и организации, работещи с деца, по отношение предоставянето на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

14. Координаторът координира предоставянето на методическа подкрепа от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, от Държавния логопедичен център, от център за специална образователна подкрепа и съдейства за провеждането на различни форми на обучение на педагогическите специалисти в училището.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

15. След приключване на втория учебен срок на съответната учебна година координаторът изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад-анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището. Докладът се предоставя и на началника на съответното регионално управление на образованието.

Срок: Постоянен

Отг.: координатор

16. Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи на образование на учениците или между институциите в системата на училищното образование.

Срок: Постоянен